

Småföretagande

EKONOMI

Innehåll

	Sidan
Välkommen till kursen Småföretagande A	4
Kursens innehåll	4
Kursens uppläggning	5
Mål för kursen	5
Betygskriterier	6
Assistans på distans	7
Examination	8
Kursmaterial	8
Studiearbeten	9
Studieenhet 1	10 - 12
Studieenhet 2	13 - 15
Studieenhet 3	16 - 18
Bilaga: Kontoplan	
Bilaga: Formelblad	

CFL ansvarar inte för fortsatt uppdatering av kursmaterialet.

Vuxenutbildare har full rättighet att återanvända materialet efter eget behov.

/09-2004

Välkommen

till

Småföretagande A!

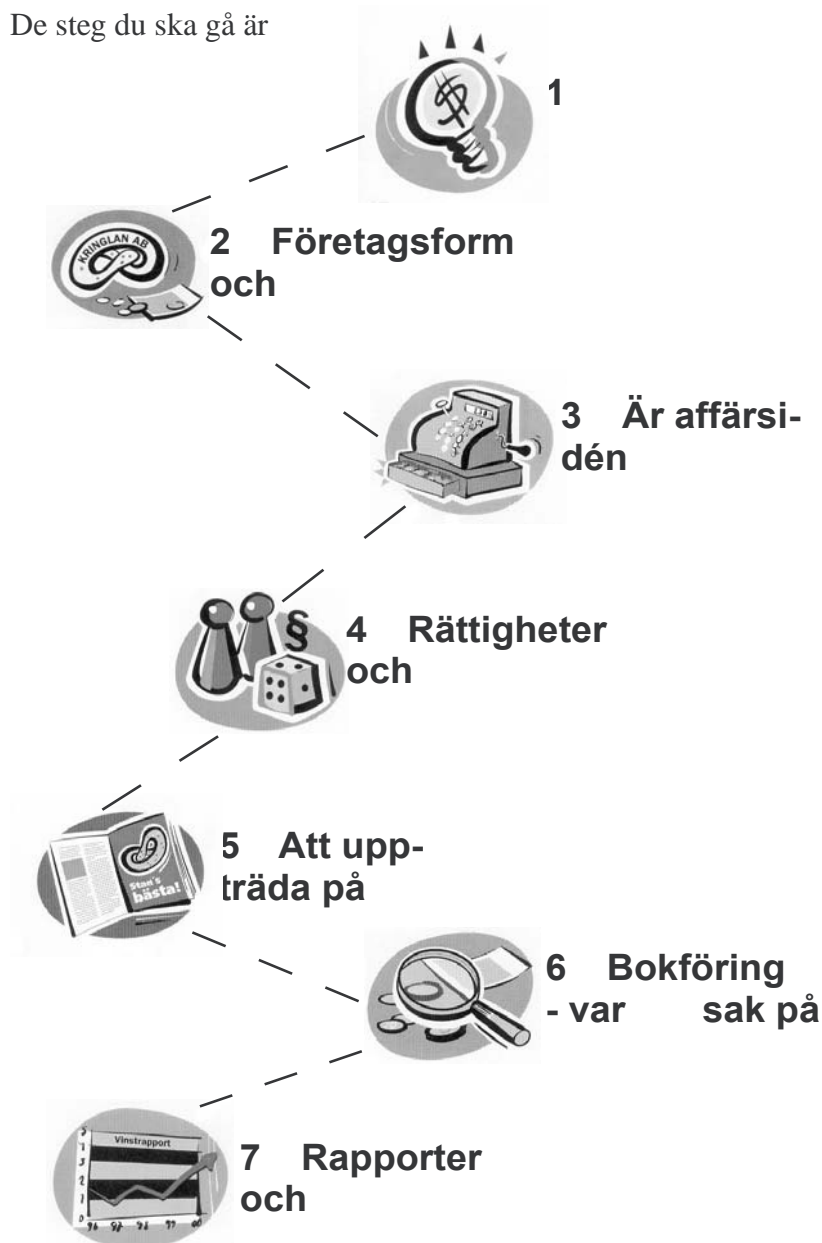
I den här kursen kommer du att få tillfälle att skaffa dig kunskap om hur man startar och driver ett företag. Kursen kommer att presentera redskap och metoder från beslut till bokslut som du ska använda för att lösa dina uppgifter. Den kommer också behandla de mindre företagens roll och funktion.

Oavsett om du ligger i startgroparna för att starta eget eller bara är nyfiken på småföretagandet kommer du säkert att få både nytta och glädje av kursen.

Kursens innehåll

Då du arbetar med den här kursen kommer du att få gå samma steg som en småföretagare går från start till uppföljning.

De steg du ska gå är

Kursens uppläggning

Kursen baseras i huvudsak på läroboken ”Småföretagande A”. Boken innehåller både fakta och övningar som stegvis visar hur det går till från start av småföretag till vad man ska tänka på då företaget är i gång.

Kursmaterialet vill stimulera dig till att även söka information från andra källor. Att vara småföretagare idag innebär att man måste hålla sig informerad om allt från nya lagar till hur marknaden kan förändras varför vi redan här vill ge dig lite tips och stimulans i att söka och bearbeta information. Det allra bästa är förstås om du har tillgång till Internet där det finns oerhört mycket och aktuell information. I annat fall får du använda dig av bibliotek och kontakter med olika myndigheter.

Vi har delat upp kursen i tre studieenheter där varje enhet kommer att presentera mål, lästips och studiearbeten. Enheterna följer i princip den stegmodell som boken bygger på.

Skolverkets kursplan

FE1207 - Småföretagande A

50 poäng inrättad 2000-07 SkolFs: 2000:51

Mål

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

förstå affärsidéns betydelse för företagande

kunna beskriva företag utifrån dess verksamhet, företagsform, intressenter, uppbyggnad och utveckling

känna till lagar och regler som påverkar förutsättningar för företagande

kunna tillämpa grundläggande principer och metoder för budgetering och kalkylering för små företag inom valt verksamhetsområde

kunna tillämpa grundläggande principer och metoder för marknadsföring och redovisning för småföretag inom valt verksamhetsområde

kunna förstå det lokala näringslivets framväxt, struktur och förutsättningar för den framtida utvecklingen.

Betygskriterier

Godkänd

Eleven beskriver översiktligt ett företags verksamhet, uppbyggnad, företagsform och intressenter samt hur affärsidén ligger till grund för verksamheten.

Eleven är orienterad om lagar och regler som påverkar förutsättningarna för småföretagande.

Eleven upprättar enkla kalkyler och budgetar för små företag inom valt verksamhetsområde och redogör för grundläggande principer och metoder för små företags marknadsföring.

Eleven konterar enkla affärshändelser.

Eleven ger exempel på det lokala näringslivets sammansättning och utveckling samt beskriver några av de myndigheter, organisationer och övriga intressenter som kan vara viktiga för en viss bransch.

Väl godkänd

Eleven identifierar och beskriver under vilka förhållanden småföretagen verkar.

Eleven upprättar kalkyler och budgetar för små företag inom valt verksamhetsområde.

Eleven analyserar och jämför faktorer som påverkar ett lokalt näringslivs sammansättning och utveckling.

Mycket väl godkänd

Eleven visar i tillämpningar och på ett genomtänkt sätt affärsidéernas betydelse för verksamheten.

Eleven använder kalkyler och budgetar som beslutsunderlag i företagsekonomiska frågeställningar.

Eleven tolkar enkla bokslut och föreslår åtgärder utifrån dessa.

Assistans på distans

Att läsa på distans innebär att du kan studera när och var det passar dig bäst. Det är en mycket flexibel och fri metodik som har fått stor spridning och vi hoppas att den kommer att passa även dig. Men att läsa på distans är inte lika med självstudier. Dels ska studiehandledningen som du håller i din hand vara en hjälp i ditt arbete dels har du en egen lärare som ska vara ditt stöd, hjälp och bollplank. Läraren ska hjälpa dig då du kör fast eller om du behöver ha någon att bolla idéer och reflektioner med.

Förståelse och färdighet praktiseras

Då du arbetar dig igenom kursens steg bör du först söka och bearbeta kunskap genom att arbeta med bokens innehåll och uppgifter därefter omsätta den kunskapen i studiearbetena.

Använd din kreativa sida

Studiearbetena är upplagda så att du ska omsätta nyss bearbetat ämnesområde i praktiken. Det innebär att du ska låtsas att du är en småföretagare och göra samma sak som om du skulle ha gjort det på riktigt!

Det kan vara lätt för dig som kanske redan nu går och bär på en dröm om att bli din ”egen”. Här ges du en utmärkt möjlighet att pröva och göra upp planer för hur du sedan ska gå till väga. För dig som ”bara” läser den här kursen av nyfikenhet och intresse i största allmänhet får mobilisera din fantasi. Hitta på en trolig eller varför inte en helt otrolig affärsidé som utgångspunkt! I varje steg får du sedan försöka göra antagande som passar in på den.

Har du svårt att komma igång ska du ta kontakt med din lärare som kan hjälpa till med lite skjuts på vägen.

Var aktiv

Vägen till kunskap är på många sätt mycket individuell.

En mycket viktig del i din inläring är att vara frågvis och nyfiken. Det är frågorna man blir klokare av och inte svaren! Då du läser denna kurs kommer du säkert att se på ekonomisk information och nyhetsrapportering på annat sätt. Ta dig tid att fundera över hur den hänger ihop med vad du har lärt dig i kursen. Å andra sidan så kan du också få lättare att förstå kursens innehåll om du läser och lyssnar på annan ekonomisk information. Att kunna sätta ny kunskap i ett autentiskt sammanhang förstärker din inlärningsprocess.

Examination

Betygs mål

Du kommer att få betyg då du är klar med hela kursen. Betygen är Icke godkänd, Godkänd, Väl godkänd eller Mycket Väl godkänd. Läs skolverkets betygskriterier och bilda dig en uppfattning om vad som krävs av dig för respektive betyg. Sätt därefter upp ett betygs mål som du också gärna kan presentera för din lärare i din presentation (se studiearbete 1).

Godkänd eller Väl godkänd

Lärarens bedömning sker på varje studiearbete. Studiearbetena är uppdelade i två delar; ”klassrummet” och ”provet”. Det är under avdelningen ”provet” som betygsbedömningen sker och du kommer att få ett omdöme på varje inlämnat ”prov”. Då du är klar med alla studiearbeten ska läraren sammanfatta dessa omdömen till ett sammanlagt betyg. Om det då står och väger mellan Godkänd och Väl godkänd får du och läraren komma överens om eventuell åtgärd i form av komplettering eller övrigt.

Mycket väl godkänd

Om du strävar efter högsta betyg ska du ha presterat minst Väl godkänd på de inlämnade studiearbetena och därefter skriva en avslutande rapport som beskriver en småföretagares handlingsplan från start till uppföljning. Med andra ord ska rapporten vara en sammanfattande beskrivning över vad du redan har gjort. Innehållsmässigt ska den kunna fungera som en guide/handbok för någon som inte kan något i ämnet men vill få en informativ överblick. Den här rapporten kan du själv välja formen på. Det kan vara en skriftlig rapport men det kan också vara i form av videoinspelat föredrag eller varför inte som en hemsida! Välj det sätt som tilltalar dig bäst! Formen påverkar inte betyget.

Kursmaterial

Småföretagande A, Bonnier Utbildning
Studiehandledning
Studiearbeten
Lösningförslag
Dagboksblad

Studiearbeten

Kursen innehåller tre studieenheter som följer bokens innehåll. Varje studieenhet innehåller studiearbeten som du ska skicka in till din lärare.

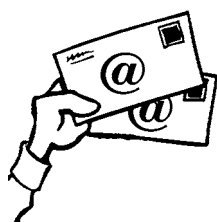
Studiearbetena består av två delar, nämligen **Klassrummet** och **Provet**.

Klassrummet

De arbetsuppgifter som finns under rubriken klassrummet är ämnade för att du ska ha en kommunikation i form av dialog med din lärare. Här ska du ställa frågor och uttrycka problem som dykt upp medan du har arbetat med avsnittet. Du kan också formulera dina tankar och funderingar.

Du väljer själv om du skickar in dessa frågor/kommentarer samtidigt med ”Provet” eller om du vill göra det innan. Du kan använda den färdiga mallen, skriva brev, skicka e-post eller ringa. Det finns heller inga krav på kvaliteten av dessa frågor och funderingar – kontakten ska vara ett led in din inläring.

Provet

Dessutom innehåller studiearbetet en del som är betygsgrundande. Det är uppgifter på avsnittet som din lärare kommer att bedöma kvaliteten av och som kommer att vägas in i ditt sammanfattande betyg på kursen. Begrunda skolverkets betygs-kriterier och bestäm själv på vilken nivå dina ambitioner är. Du kommer att få dina studiearbeten i retur med bifogat delbetyg och omdöme. Då du är klar med kursen så kommer dessa delbetyg att vägas samman till ett sammanfattande betyg. Om alla studiearbete har samma betyg så blir också det sammanfattande betyget detsamma. Om det däremot är olika delbetyg så kommer läraren att ha en diskussion med dig där ni kan komma överens om att komplettera ett eller två studiearbeten för att ev. göra detta med bättre kvalitet.

I den här delen av studiearbetet ska du omsätta dina kunskaper och erfarenheter i praktiken. Uppgifterna är sådana att du ska göra det en småföretagare gör på riktigt – fast på låtsas!

Det kommer säkert vara så att du har frågor även på denna del och kan då självklart ta kontakt med din lärare utan att det ska försämra dina chanser till ett högre betyg!

Provet ska du lämna in skriftligt i läsbar form. Antingen på papper eller som e-post i Excel- och/eller Word-format.

Studieenhet 1

Affärsidé – Företagsform – Kapitalbehov – Lönsamhetsbedömning

Mål

- Att kunna formulera en affärsidé
- Att förstå affärsidéns betydelse
- Att kunna vad de olika företagsformerna innebär
- Att kunna bestämma och motivera val av företagsform
- Att kunna beräkna kapitalbehov
- Att känna till olika finansieringsmöjligheter
- Att kunna planera och beräkna resultat och likviditet

Kapitel 1 - 3

Läs och gör arbetsuppgifterna.

Länktips

Företagarna	http://www.fr.se/
Sveriges Näringslivs ungdomssidor	http://www.radar.nu/
Nyforetagarcentrum	http://www.nyforetagarcentrum.se/
Startlinjen	http://www2.nutek.se/snippets/startlinjen.taf
Almi Företagspartner/Nutek	http://www.nutek.se/index.jsp
Patent o Registreringsverket	http://www.prv.se/
Skattemyndigheten	http://www.rsv.se/
Ung företagssamhet	http://www.ungforetagsamhet.se
Lemonade Stand	http://games.dictionaryof.com/lemonade/
Ekonomiskt lexikon	http://www.svena.com/ekolex/
Entreprenör	http://www.entreprenor.se/

Fler av avstående adresser innehåller självtester – passar du som småföretagare? Du kan också få tips om olika affärsidéer. Där finns också en massa tips om hur du ska gå tillväga för att starta eget.

Du kan säkert själv hitta en massa intressanta webbplatser där du förutom alla råd och tips kan bilda dig en uppfattning om vad småföretagande är.

Studiearbete 1

Klassrummet

Presentation

- Gör en presentation av dig själv som du ska skicka in till din lärare.
- Vem är du?
- Vad har du för förväntningar med den här kursen?
- Varför läser du denna kurs?
- När beräknar du att vara klar?
- Berätta gärna om dina betygsmål (se Examination)
- Frågor och problem som dykt upp?

Kan du med egna ord förklara nya ord och begrepp? Stämmer det som står i boken och information du fått på nätet med dina egna erfarenheter och iakttagelser? Hur då?

Provet

Formulera en affärsidé

- Tänk på att en bra affärsidé ska vara rakt på sak och användbar i olika sammanhang, både internt och externt.

Förklara affärsidén

- Förklara vilka behov som uppfylls direkt och indirekt med affärsidén.

Beskriv målgruppen så detaljerat som möjligt

- Vilka är dina kunder?
- Hur ska du nå dina kunder?
- Vilka försäljningskanaler ska du använda?
- Varför ska kunderna välja att köpa från just ditt företag?

Välj företagsform

- Vilken företagsform ska du välja?
- Vilka konsekvenser får det för dig?

Motivera ditt val av företagsform

- Vilka andra alternativ har du?
- Beskriv vilka för- och nackdelar dessa alternativa företagsform.
- Varför beslutade du dig för valt alternativ?

Gör en kapitalbehovsbudget

- Gör en sammanställning av vad företaget behöver för att ”dra igång”.
- Presentera hur du önskar skaffa kapitalet (se figuren på s. 47).

Gör en resultatbudget

- Resultatbudgeten ska vara en ekonomisk plan över det första årets beräknade resultat.
- Specificera intäkter och kostnader så detaljerat som möjligt. Avrunda till hela tusental. (se exempel på s. 59).
- Vad ska resultatet användas till?

Analysera din resultatbudget

- Hur stor är den beräknade bruttovinsten?
- Vad motsvarar det för marginal?
- Hur stämmer din marginal överens med branschens?
- Vad har du för fasta respektive rörliga kostnader?
- Hur stor nollresultatförsäljning har du? Med andra ord för hur mycket måste du sälja för att ”gå runt”?
- Visa dina beräkningar.
- Om du tycker att det inte verkar vara relevant för ditt företag att beräkna bruttovinst och/eller nollresultat ska du motivera detta.

Studieenhet 2

Företagsnamn, Moms, Marknadsföring

Mål

- Förstå vad man kan skydda (firma, patent, varumärke och mönster) och hur
- Förstå hur företaget handlägger momsen
- Förstå marknadsföringens innebörd
- Kunna upprätta en enkel marknadsplan

Kapitel 4 - 5

Läs kapitlen och gör arbetsuppgifterna innan du kör igång med studiearbetet.

Länktips

SIFO: <http://www.sifo.se/home.asp>

Institutet för entreprenörskaps- och småföretagsforskning: <http://www.esbri.se/tidning>

Portal för omvärldsanalys: <http://www.bidigital.com/>

Du & Co: <http://www.posten.se>

Portal om marknadsföring: <http://www.marknadsforing.nu/>

Sveriges reklamförbund: <http://www.reklam.se/>

Nyhets tidning Resumé: <http://www.resume.se>

Sveriges Marknadsförbund: <http://www.svemarknad.se>

Konsumentverket: <http://www.konsumentverket.se/>

Gör en marknadsplan: <http://www.marknadsplan.com>

Studiearbete 2

Klassrummet

Den här studieenheten är bred och innehåller nog många nyheter för de flesta... Mycket har du nog kommit i kontakt med och hört talas om men visst har du fått en mer nyanserad bild?

Frågetecken? Kommentarer!

Eller gör helt enkelt en kort sammanfattning, egna ord, över resp. kapitel.

Provet

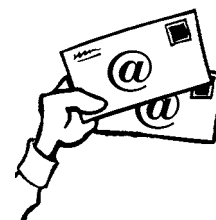
Registrera företaget

- Innan du registrerar företaget måste du bestämma vilket namn företaget ska ha. Eftersom du får ensamrätt till namnet i länet respektive landet kan det vara svårt att få igenom sina förslag om det redan är ”upptaget”.

(Man kan kontrollera om det skulle accepteras genom att få ett förhandsbesked av PRV.)

- Därefter ska du registrera företaget hos PRV genom att gå till deras hemsida (www.prv.se) och hämta de blanketter som är aktuella och fyll i dem. Men istället för att skicka in till PRV så ska du skicka blanketterna till din lärare.
- Dessutom ska du registrera din verksamhet hos Skattemyndigheten. De har också en mycket bra blankett- och broschyrservice på sin hemsida (www.rsv.se) där du kan hämta hem aktuella blanketter. Det är samma blankett för F-skattsedel, arbetsgivaravgift och moms. Blanketten heter avgiftsanmälan. Fyll i din uppgifter och skicka till läraren.

Om du inte har tillgång till Internet kan du ringa till PRV och Skattemyndigheten och beställa blanketter och broschyrer.

Gör en marknadsplan

- För att lyckas med din affärsidé är det viktigt att ha en väl genomtänkt marknadsföring. Som du läst i kapitel fem innebär marknadsföring mycket mer än reklam. Sammanfattningsvis kan man säga att marknadsföring är alla åtgärder ett företag vidtar för att etablera kundkontakter och få en långvarig relation med en nöjd kund.
- Nu är det dags för dig att fundera på hur ditt företags marknadsföring ska se ut första året. Här är det viktigt att du har din affärsidé i färskt minne – det är ju den du ska ”sjösätta” här.

För att beskriva din marknadsföring ska du presentera en marknadsplan med följande rubriker.

Målgrupp

Var är din marknad? Hur ser dina kunder ut? Precisera din marknad så detaljerat som möjligt.

Marknadsmix

Hur ska du använda de 5 konkurrensmedeln? Beskriv deras funktion och betydelse i ditt företag.

Prissättning

Vilket pris ska du sätta på dina produkter? Hur ska du sätta priset? Här är det viktigt att du har din resultatbudget till hjälp. Priset på produkterna måste ju täcka dina beräknade kostnader! Förklara vilket prissättningsmetod du ska använda och visa med ett exempel hur du ska prissätta en enskilda produkt.

Aktivitetsplan

Vilka marknadsföringsåtgärder ska du göra och när? Titta tillbaka på din marknadsmix och försök att få in fler åtgärder, inte bara annonsering, i din aktivitetsplan. Det är bra om du också anger hur stor den beräknade kostnad är för respektive aktivitet.

Annons

Nu får du plocka fram din konstnärliga ådra och skapa en annons.

Du väljer själv vilken typ av annons du ska göra. Om det är din ”nu startar jag ...” eller om det är en annan annons som ingår i din aktivitetsplan. Använd dig av AIDA-formeln vid utformandet.

Det var allt för den här gången!

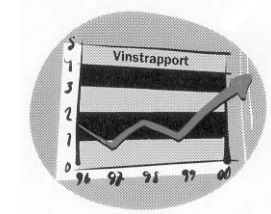
Studieenhet 3

Bokföring, Budget, Bokslut, Balans- och resultatrapport

Mål

- Förstå principen med ett företags bokföring
- Kunna kontera och bokföra
- Känna till innehållet i bokföringslagen
- Kunna upprätta resultat- och balansrapport
- Kunna beräkna moms
- Känna till hur man redovisar moms
- Känna till vilken information som ska finnas på en faktura

Kapitel

Läs kapitel 6 och 7 och gör uppgifterna.

Länktips

Startlinjen

<http://www2.nutek.se/snippets/startlinjen.taf?page=bokforing>

Bokföringsprogram

<http://www.lazy8.nu/index.sv.html>

SPCS- Scandinavian PC System

<http://www.spcs.se/>

Interaktiv kurs I bokföring

<http://www.klickdata.se/GB1-CD.html>

Bokföring – vad kräver lagen?

<http://www.rsv.se/infotext/arbetsgivare/bokforing.html>

En handledning i bokföring

<http://www.bfn.se/ATTFORA/Att%20Fora%20Bok.pdf>

Bokföringsnämnden

<http://www.bfn.se/>

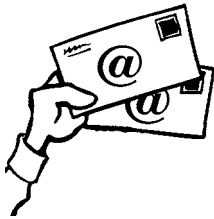

Studiearbete 3

Klassrummet

De här kapitlen har introducerat dig i principen med den dubbla bokföringen. Du har arbetat med konteringar av olika affärshändelser. Du har sett att all bokföring ska sammanställas till två rapporter, nämligen Resultatrapporten (som visar företagets resultat) och Balansrapporten (som visar företagets ekonomiska ställning)

Innan du ger dig i kast med Provet är det viktigt att du har förstått principerna och att du är förtrogen med rapporterna. Var aktiv i klassrummet – skickar frågor till din lärare när du inte förstår!

Provet

Gör en kontoplan

- Ett företags kontoplan ska väl stämma överens med det behov av information du behöver för uppföljning av affärerna och den ska tillfredställa myndigheters krav på rapportskyldighet. Använd dig av det utdrag av BAS-kontoplanen som finns med som bilaga som grund och skapa den kontoplan som passar din verksamhet.

Skriv ner den på ett papper fördelad i kontoklassordning eller knappa in det i ett bokföringsprogram, om du har tillgång till det, och skriv ut kontolistan.

Skapa affärshändelser

- Hitta på 20 affärshändelser som inträffar den första månaden. Titta på kapitalsbehovs- och resultatbudgeten som du gjorde i studieenhet 1 så att de planerna stämmer med det du nu ska bokföra.
- Du ska dessutom kontera affärshändelserna. Glöm inte bort moms.

Bokför affärshändelserna

- Nu ska du bokföra dina 20 första affärshändelser. Använd dagboksblad eller ett bokföringsprogram.

Ta fram resultat- och balansrapport

- Om du har gjort din bokföring i ett bokföringsprogram är det enkelt. Då väljer du helt enkelt dessa utskrifter och så var det klart. Men om du har bokfört manuellt får du nu räkna ihop saldota på respektive konto och själv skapa dessa rapporter.

Bokföringsskyldighet

- Förklar vad bokföringsskyldigheten innebär.
- Vad kan du som företagare ha för syften med att bokföra dina affärshändelser mer än att du måste uppfylla bokföringsskyldigheten

Hur mycket moms ska du redovisa?

- Om du är en småföretagare har du rätt att redovisa din moms en gång om året, i samband med att du lämnar in din deklaration. Men vi antar att du i stället valt att redovisa momsen en gång i månaden och ska därför fylla i momsdeklarationen.

Gör en faktura

- Gör en kundfaktura. Vi antar att du har sålt varor på kredit, även om ditt företag normalt bara har kontantförsäljning.

Titta gärna på en faktura som du har hemma för att se vilken information som finns på den, som ledtråd.

GRATTIS! – då var du klar med den här kursen!

Sammanfatta för dig själv vad du har lärt dig. Överensstämm kursen med vad du hade förväntat dig? Jämför med din presentation som du skickade till läraren i första studiearbetet. Om inte och det beror på kursmaterialet eller skolan är vi tacksamma om vi får veta det.

Fira!

Det är viktigt att sätta punkt och visa sig själv lite uppskattning efter en prestation. Unna dig själv något som du tycker är trevligt som belöning!